

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

15.oktober 2020

UKA2020/201

Naalakkersuisut 2021-mi Asiap Kangiani sinniisoqarfimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Nunanut Allanut Nukissiuteqarnermullu Naalakkersuisoq)

Nuna naalagaffingoriartortoq nunani suleqatigiumasamini eqqanaarsartarpooq. Nuna aningaasatigut suleqatiumasaminik qanumut suleqatigiuminarsartarpooq. Nuna nunarsuarmioqataasoq ineriartrortorlu nunarsuarmioqatigiinni akuusarpooq. Nuna aalisakkanik inuussutissarsiuteqarnermik tunngavilik nunat aalisakkanik pisiortornerpaaffiusoq qanumut suleqatiginiarnerani siunertaqartarpooq.

Nunarput tassaavoq nunanit tamalaanik suleqateqarnissamut piukkussaaginnarani suleqatigiumaneqartoq. Pisuuussutit uumassusillit uumaatsullu, imartat angallaffigineqartut pingaaruteqartut aammalu naalagaaffingoriartornermi attaveqaatitigut nukittorsarneq tassaapput nunatta siunnerfii nunanit tamalaanit iluaqtigineqarsinnaallutilu sunniuteqarfigerusutai uagut atorluarlugit innut-taasunut atugarissaartitsiniarnitsinni aqquissat pingaaruteqarluinnartut.

Naalagaaffimmiit akisussaaffiit angerlaatereersimasavut pillugit toqqaannartumik nunanut allanut isumaqtigiinninniarsinnaatitaaffipput, tassalu nunanut allanut politikkeqarnitsigut ersetooq pingaaruteqarluinnarpooq suleqatigiumasatsinnut apuunneratigut suleqatigiuminarsarnikkut annertuumik iluaqtigisassarput.

Nuna aallartitaqarfimmikkut toqqaannartumik oqaloqtigineqalersarpooq, nunamut suleqatiginiakkamut qallisartarpooq apuussiviginniakkanit annertuumik maluginiarneqarluni pisussaaffiliisartoq, isumaqtigiissutissanik piareersaalertarpooq, suleqatigiissutissat ersetarput, ikinngutigiilerneq pilersarpooq minnerunngitsumillu niuernikkut politikkikkullu sunniuteqarneq oqariatornerlu annertoos pilersarpooq. Aqqutissaq tamanna eqqortuuvoq. Aaliangigassarput eqqortuuvoq.

Oqaannarsinnaanngilagut naalagaaffik sinnerlugu aallartitaqarfiit danskit ingerlatarisai naamagi-innassallutigit. Danskit tamakkiisumik soqutigisaannik aallaaveqartuupput ullanlu manna Nunarput qitiutillugu suliniarnerat annertuumik sunniuteqanngitsumik ingerlappaat. Killormuanik maannakut danskit aallartitaqarfiat Beijingimiittoq aallartitaqarfinni tamani sukkannerpaamik sulisoqarnikkut amerlisaaviunersaallunilu ulapaarnerpaat ilaattut taaneqartalernikuuvvoq Issittulerngusaattunik Kineserillu issittumi annertusaaniarnermik niuernikkullu aqquissiuussiniarnerannik peqquteqarpiartumik. Danskit niuerniarnerminni maanna tamanna atorluarumallugu iluaqtigeqaat annertuumillu ersarilaarsitsiniarnermik suliniuteqarput.

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

Maluginiarneqarneq tamanna uatsinnut sammisoq uatsinnit iluaqtigineqassaaq, soorunami.

Aalisakkatigut tunisat suli amerlanerusut kangianut sammititat takujumavagut, suliareqqinnejqarrik Danmarkimut ingerlatiinnarneqartarneranut taarsiullugu. Niuffaffiit iserfigiumavagut, sunniuteqarumavugut aammalu suleqatigiinnernik toqqaannartunik pilersitsiumavugut minnerunngitsumillu nunarsuarmi aningaasarsiornikkut maannakkoqqissaaq siuariartornerpaaq sunniuteqarfialugu suleqatigiumavarput.

Kalaallit aallartitaqalernitsigut Kineserik suleqateqalernissaq qularutigineqassanngilaq danskinit aammalu taakkua suleqatigisatut qaninnertut taasartagaat USA-mit annertuumik maluginiarneqassasoq. Kineserit nunatsinnut soqutiginninnerat annertuujuvoq. Kingullertigut takuarput mittarfi-liortitsinissamut suliap aallartisarnerani kineserit suleqataanissamik aallaalluunniit aningaasaleeqataasinnaanissamik ammanerat taakkunanit tusarneqarmat danskit aningaasaleeqataanissaat imaaliallaannaq ajornaquteqarunnaariasarpaq. Imaanngilaq danskit ilumoortumik ikorumamma-tigut, naamik pissutigaluguuna USA-p nuannarinngimmagu kineserit nunatsinnut taama naalakkersuisutigoortumik suleqatigineqalernerat USA-p aningaasaqarnikkut nunarsuarmi aningaasaqarnikkut unammillertaasa annersarimmassuk, tamannalu pissaaneqarniuunnermut tunngammat. Danskit tapersiinerat USA-p soqutigisaanik tunngaveqarpaq.

Uagut nunatut nammineq soqutisavut kisiisa aallaavigalugit kikkullu suleqatigumanerivut aaliangi-suarpus. Soorunami.

Beijingimi pilersitsinermi naatsorsuutigisariaqarparput siunissami nunaqqatitta diplomatip silarsuani suliaqartut ilanngullugit ilinniartinneqarlutilu akuutinneqarnissaannik annertusaqataassasoq, soorlu aamma maanna aallartitaqarfitsinni Danmarkimi, Bruxellesimi, Washington DC-mi, Reykjavíkki pisoq.

Bruxellesimi aallartitaqarfeqalernitsinnit ukiorpassuit qaangiussimalerput, taamannallu aaliangiisimancerup maanna takussutissartaasa pingaarnersaat takuneqarsinnaasoq tassaavoq aalisarnikkut, ilinniartitaanikkut allatigullu EU-mit suleqatigiinnermik nassataqarpaq ukiumut aningaasarpassuanik iluaqtigisatsinnik. Tassa taamatut.

Naalakkersuisut siunnersuutaat tamakkiisumik tapserujussuarparput aaliangiinikkut ima ittutigut nunarput nukittunerulersissammagu, nunarput ersarinnerulersissammagu nunarpullu nunarsuarmioqatigiinni suleqateqarlersissammagu.

Nunanut allanut sillimaniarnermullu ataatsimiititaliamut ingerlateqqipparput.